

YHTEINEN TAVOITE – OHJELMIA JA SOPIMUKSIA KESKITETYSTI, TOIMINTAA PAIKALLISESTI

Päätösseminaari: Keke kuuluu kaikille ...

Sauli Rouhinen, pääsihteeri, Kestävän kehityksen toimikunta

Rio-prosessi – Suomi mallioppilas

- Agenda 21 ja muut Rion sitoumukset – ilmas-
tosopimus, biodiversiteettisopimus, metsäperiaatteet,
- Johannesburgin toimintaohjelma (2001) jne
- Kansalliset ohjelmat
 - Ympäristön ja kehityksen Suomen toimikunta 1989
 - Suomi ja kestävä kehitys 1990
 - Kestävä kehityksen. Lähiajan toimenpiteet ... 1995
 - Hallituksen kestävä kehityksen ohjelma 1998
 - Kestävä kulutuksen ja tuotannon toimintaohjelma 2005
 - Kansallinen kestävä kehityksen strategia 2006
- Eri toimijatahojen omat ohjelmat (1997 -)

Muut toimijatahot

- Omat keke-ohjelmat (EK, Suomen Kauppa, Suomen Kuntaliitto, järjestöt, saamelaiset)
- Kaikki mukana arvioimassa toimeenpanoa
- Yhteiset ohjelmat (KULTU ja Keke-strategia)
- Monitoimijainen kestävän kehityksen toimikunta
- Kestävän kehityksen kumppanuushankkeet:
 - Ns. “Tulevaisuussitoumukset” 2001 Eduskunnassa
 - Osa lähti lentoon, osa häipynyt jonnekin ...
- Iloisia yllätyksiä: Yllätetään yhteiskunta – yritysjohtajien harrastustoimintaa vakavalla tarkoituksella (Hiilineutraalit kunnat, HINKU-hanke)

Paljon ohjelmia ja touhua, samaan suuntaan?

- Sitoutuminen yhteiseen agendaan – oikeasti kansallinen strategia? Toimeenpanon arviointi ei kovin imarteleva.
- Suomessa eri tahot varsin hyviä kestävä kehityksen käytännöllistäjiä – omista tekemisistä ei juuri pidetä melua. Turhaa vaatimattomuutta. (Esimerkiksi seurakuntien ympäristödiplomit)
- Kestävä kehitys on ihmiskuntaprojekti, johon meidät on osallistettu. Kansainvälinen yhteistyö välttämätöntä ja palkitsevaa.
 - Kv-järjestöt, kv-verkostot, ... vähitellen muotoutuva keke-hallinta

SUOMEN KESTÄVÄN
KEHITYKSEN TOIMIKUNTA
FINLANDS KOMMISSION
FÖR HÅLLBAR UTVECKLING
FINNISH NATIONAL COMMISSION
ON SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Siinä näkijä, missä tekijä - lähiruokaa

- Lähituotteiden etuja Kiuruveden kouluruokailussa*:
 - Tuoreus
 - Säilöntä- ja lisäaineiden käyttö vähenee
 - Lyhyet kuljetusmatkat > vähemmän päästöjä
 - Pakkausjätteen vähentyminen pienentää luonnon kuormitusta (astiat kulkevat edestakaisin keittiön ja tuottajan välillä)
 - Käsittelykertojen vähentyminen vähentää myös riskejä ruuanvalmistuksessa
 - Ruualla on ”kasvot”
 - Antaa mielekästä tekemistä henkilökunnalle!
- Oman kunnan toimijoille jää euromääräisesti n. 35 – 40% ja loput ympäristökuntien toimijoille

*Helena Juntunen

Ruokapalveluvetoisesti rakentamaan paikallistaloutta

Kiuruveden kaupungissa ympäri vuoden ja sesongin mukaan käytössä olevat lähituotteet:

Ympäri vuoden käytössä	Sesongin mukaan (osuus koko vuoden hankinnoista)
Perunat	Vihanneksia syksyisin, n. 30 %
Porkkanat (lähes kaikki)	Kaikkia kasviksia tuoreena syksyisin, n. 20 %
Lanttu, kiinankaali, purjo, selleri, palsternakka osittain saatavana, jopa lähes vuoden.	Marjoja käytetään tosi paljon pellolta suoraan tarjoiluun, saatavuudesta riippuen n. 10-20 %
Sipuli (lähes koko vuoden)	Metsämarjoja syksyisin n. 10 %
Mansikat, mustaherukat, tyrni, viherherukka, vadelma koko vuoden. Myös puritetut marjamehut hankitaan omasta puristamosta ja paikkakunnan marjoista	Yrttejä, myös luonnon yrttejä kausiluonteisesti
Jauhot, suurimot, hiutaleet pääsääntöisesti omasta myllystä ja oman paikkakunnan viljasta joka on lähes kaikki luomua	
Lihajalosteita; palvikinkku, grillimakkara, lenkki, kotiwursti	
Kalaa tuoreena ja pakasteena sekä myös osittain valmisruokaa kalasta (pyörykät ja mureke)	
Erilaiset kurkkusäilykkeet	
Kasvis- ja vihannessäilykkeitä jonkin verran	

Lähde: Eija Muukka et al. Lähiruokaa Suomen kunnissa – selvitys lähiruuan käytöstä julkisella sektorilla.

Savon ammatti- ja aikuisopisto. Julkaisu 4. 2008.

Toimijoiden yhteistyössä opettelemista

- Ekocentrian lähiruoka –projekti ja ”Portaat luomuun” osoitti, että ruokaketjun eri vaiheiden toimijat (viljelijät, kalastajat, jalostajat, keittiöhenkilöstö, ...) eivät vielä toimi yhteisymmärryksessä.
- Pienien toimijoiden kannalta on hankintojen kilpailutus liian raskasta – olisiko uusosuustoiminnalla tässä iskun paikka?
- Kansallisia ohjelmia ollaan uudistamassa – miten pienet toimijat mukaan?

